

გრიგოლ რობაქიძის სახელობის უნივერსიტეტი

Grigol Robakidze University

ხელნაწერის უფლებით

With the right of manuscript

გიორგი შაშიაშვილი

Giorgi Shashiashvili

უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაცია, როგორც
სისხლისსამართლებრივი პრობლემა

The Problem of Criminal Liability for Money Laundering

სპეციალობა: სამართალი

Specialty: Science of Law

დისერტაცია წარდგენილია სამართლის დოქტორის
აკადემიური ხარისხის მოსაპოვებლად

Thesis is presented for obtaining of the Dr. of Law Academic
Degree

რეზიუმე

Abstract

თბილისი

Tbilisi

2015

გრიგოლ რობაქიძის სახელობის უნივერსიტეტი

ხელნაწერის უფლებით

გიორგი შაშიაშვილი

უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაცია, როგორც
სისხლისსამართლებრივი პრობლემა

სპეციალობა: სამართალი

დისერტაცია წარდგენილია სამართლის დოქტორის
აკადემიური ხარისხის მოსაპოვებლად

რეზიუმე

თბილისი

2015

2

გრიგოლ რობაქიძის სახელობის უნივერსიტეტი

სამეცნიერო ხელმძღვანელი:
გიორგი თოდრია,
სამართლის დოქტორი,
პროფესორი

ოფიციალური შემფასებლები (ოპონენტები):
თამარ ებრალიძე - ივანე ჯავახიშვილის სახელობის
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის თინათინ
წერეთლის სახელმწიფოს და სამართლის ინსტიტუტის
უფროსი მეცნიერ-თანამშრომელი;
პეტრე დაუთაშვილი - გრიგოლ რობაქიძის სახელობის
უნივერსიტეტის პროფესორი.

დისერტაციის დაცვის თარიღი გამოქვეყნდება
უნივერსიტეტის ვებ-გვერდზე www.gruni.edu.ge

დისერტაციის დაცვა შედგება გრიგოლ რობაქიძის სახელობის
უნივერსიტეტის სამართლის სკოლის საატესტაციო -
საექსპერტო კომიტეტის სხდომაზე

დისერტაციის გაცნობა შესაძლებელია გრიგოლ
რობაქიძის სახელობის უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკაში
(თბილისი, ჯანო ბაგრატიონის ქ. #6)

სარჩევი

1. შესავალი -----	5
2. სამეცნიერო ლიტერატურის მიმოხილვა და კვლევის თეორიული კონტექსტი -----	11
3. მეთოდოლოგია -----	12
4. კვლევის შედეგები-----	13
5. განსჯა და მეცნიერული მიგნებები-----	14
6. დასკვნა-რეკომენდაციები-----	19
7. ძირითადი ლიტერატურული წყაროები -----	23

1. შესავალი

საკვლევი პრობლემატიკა და კვლევის აქტუალობა

წინამდებარე ნაშრომში განხილულია ის საფრთხეები, რომლებიც საერთაშორისო საზოგადოებას უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციით ექმნება. მოცემული დანაშაულის შესწავლამ შესაძლებელი გახადა მასთან ბრძოლის ეროვნული და საერთაშორისო სამართლებრივი ინსტრუმენტარიუმის ევოლუციის წარმოჩენა.

არაკანონიერი გზით მიღებული შემოსავლის ლეგალიზაცია დანაშაულის ახალი სახეობაა, რომელიც, ცალკე შემადგენლობის სახით, პირველად მე-20 საუკუნის 80-იან წლებში იქნა შეტანილი ამერიკის შეერთებული შტატების [50], შემდეგ კი სხვა ქვეყნების, მათ შორის, საქართველოს კანონმდებლობაში.

უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციამ ხანმოკლე პერიოდში შეიძინა საერთაშორისო მასშტაბი და განსაკუთრებული საფრთხე შეუქმნა ცალკეული ქვეყნისა და მსოფლიო ფინანსური სისტემის სტაბილობას. ამავდროულად, პრობლემის მნიშვნელოვნების მაღალ ხარისხს განაპირობებს არამარტო ბრუნვაში ჩართული ფინანსური რესურსების მოცულობა, არამედ მათი აღმოცენებისა და მიმოქცევის ფაქტობრივი და პოტენციური შედეგები. საერთაშორისო სავალუტო ფონდის ექსპერტები მიიჩნევენ, რომ დანაშაულებრივი გზით მიღებული სუმარული შემოსავალი მსოფლიოს მთლიანი შიდა პროდუქტის 2-5%-ს შეადგენს, რაც ყოველწლიურად 0,6-1,5 ტრილიონი ამერიკული დოლარის ეკვივალენტურია.[33]

ორგანიზებული დანაშაულებრივი ჯგუფების, ორგანიზაციებისა და, განსაკუთრებით, საერთაშორისო დანაშაულებრივი საზოგადოებების ფინანსები ერთერთი ყველაზე ნაკლებად შესწავლილი სფეროა სამართლებრივი კუთხით. უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაცია საფუძველს ქმნის კრიმინალური ორგანიზაციების დანაშაულებრივი საქმიანობისთვის და ხელს უწყობს კორუფციის ფართოდ გავრცელებას, განსაკუთრებით,

ტრანზიტული ეკონომიკის მქონე ქვეყნებში, მათ შორის, ისეთში, როგორც საქართველოა.

„ფულის გათეთრება“ ორგანიზებული დანაშაულობის ერთერთი ყველაზე გავრცელებული ფორმაა. უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაცია მკვეთრად ზრდის დანაშაულებრივი კლანების ფინანსურ სახსრებს, სერიოზულ საფრთხეს უქმნის ქვეყნების პოლიტიკურ სტაბილობას და აფერხებს მათ ეკონომიკურ განვითარებას. ამიტომ ფულის გათეთრება უმძიმეს დანაშაულადაა მიჩნეული და მისთვის ხელშეშლა მნიშვნელოვანი იარაღია ორგანიზებული დანაშაულობის წინააღმდეგ საბრძოლველად. ფულის გათეთრება თაღლითური მანიპულაციების სისტემაა, რომლის მეშვეობით, უკანონო გზით მიღებული შემოსავალი იძენს ლეგალურ სახეს, რაც, თავის მხრივ, კრიმინალური საზოგადოების გაძლიერებასა და კორუმპირებული გარემოს შექმნას ემსახურება სახელმწიფო სტრუქტურებში, საბანკო სფეროსა თუ ბიზნესში.

2003 წლის 6 ივნისს „უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის აღკვეთის ხელშეწყობის შესახებ“ საქართველოს კანონის მიღების შემდეგ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 194-ე მუხლში ჩამოყალიბებული „უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის (ფულის გათეთრების)“ შემადგენლობის შინაარსი რამდენჯერმე შეიცვალა. „საქართველოს ზოგიერთ საკანონმდებლო აქტში ცვლილების შეტანის შესახებ“ საქართველოს 2011 წლის 28 ოქტომბრის კანონით გათვალისწინებული საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 194-ე მუხლის რედაქციით, უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაცია არის უკანონო ან/და დაუსაბუთებელი ქონებისათვის კანონიერი სახის მიცემა (ქონებით სარგებლობა, ქონების შეძენა, ფლობა, კონვერსია, გადაცემა ან სხვა მოქმედება) მისი უკანონო ან/და დაუსაბუთებელი წარმოშობის დაფარვის ან/და სხვა პირისათვის პასუხისმგებლობისთვის თავის არიდებაში დახმარების გაწევის მიზნით, აგრეთვე მისი ნამდვილი ბუნების, წარმოშობის წყაროს, ადგილმდებარეობის, განთავსების, მოძრაობის, მასზე საკუთრების ან/და მასთან დაკავშირებული სხვა უფლებების დამალვა ან შენიღბვა.

ამ ნორმის შინაარსში არ არის გამიჯნული პრედიკატული და ძირითადი დანაშაულების შემადგენლობები. ამას გარდა, არ არის არც პრედიკატულ დანაშაულთა ჩამონათვალი და არც რაიმე დათქმა საერთაშორისო კონვენციებთან მიმართებით. კანონის ხარვეზი ხელს უწყობს არაერთგვაროვან სასამართლო პრაქტიკას – ერთ შემთხვევაში დანაშაული ქმედებათა ერთობლიობით კვალიფიცირდება, ხოლო სხვა შემთხვევაში ბრალის მთელი ტვირთი პრედიკატული ქმედების ჩამდენ პირზე გადადის. „აღსანიშნავია, რომ ფულის გათეთრების საქმეთა უმრავლესობაში, უმეტეს შემთხვევაში, ფიქსირდება დანაშაულთა ერთობლიობა, ანუ პირი პასუხისგებაში ეძლევა და მის მიმართ სასამართლოს გამამტყუნებელი განაჩენი გამოიტანება რამდენიმე (მათ შორის 194-ე) მუხლის ერთობლიობით. ძირითადად, ეს არის უკანონო სამეწარმეო საქმიანობა, განსაკუთრებით დიდი ოდენობით გადასახადისათვის განზრახ თავის არიდება, ცრუ მეწარმეობა, სამსახურებრივი უფლებამოსილების ბოროტად გამოყენება, დიდი ოდენობით ყალბი ფასიანი ქაღალდების დამზადება და შენახვა გასაღების მიზნით და სხვ.“ [92]. ამრიგად, იურიდიული ტექნიკის თვალსაზრისით, მოსამართლეები ან ქმედებათა ერთობლიობას იყენებენ, ან ქმედებას პირდაპირ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 194-ე მუხლით აკვალიფიცირებენ, რაც არასწორია.

გარდა ამისა, საქართველოს კანონმდებლობაში ღიად რჩება მეტად რთული საკითხი: „უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის (ფულის გათეთრების)“ შემადგენლობა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის XXVI თავში („დანაშაული სამეწარმეო ან სხვა ეკონომიკური საქმიანობის წინააღმდეგ“) უნდა დარჩეს თუ მეთორმეტე კარში („დანაშაული სასამართლო ხელისუფლების წინააღმდეგ“) განთავსდეს?

ზემოაღნიშნული საკითხები განსაკუთრებულ, დოგმატურ კვლევას საჭიროებს. გარდა ამისა, უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის შემადგენლობის, მართლწინააღმდეგობისა და ბრალის მიმართ ინტერესი იზრდება სხვადასხვა სადავო საკითხის დაუმუშავებლობის გამო. ქართულ ენაზე არსებობს მხოლოდ გოჩა

მამულაშვილის სტატია – „უკანონო შემოსავლების ლეგალიზაცია“ [46]. სისხლის სამართლის სახელმძღვანელოებში უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის აღწერა მიმოხილვითი ხასიათისაა.

უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის მონოგრაფიული ანალიზის არარსებობა უარყოფითად მოქმედებს მოცემული დანაშაულისადმი საზოგადოების დამოკიდებულებაზე. უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის შესახებ ცოდნა ესაჭიროება არა მარტო კრიმინალისტებს, არამედ ფართო საზოგადოებასაც. მოსახლეობის სხვადასხვა ფენას შეუძლია ობიექტურად შეაფასოს უკანონო შემოსავლის დაფარვის არსებული ფორმები, თუ ამ დანაშაულის შესახებ სრულყოფილი ინფორმაცია ექნებათ. ამიტომ უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის კვლევას არამარტო სისხლისსამართლებრივი, არამედ სოციალური მნიშვნელობაც ენიჭება.

ფულის გათეთრებაზე მყარი და სწორი შეხედულების ჩამოყალიბება, უპირველეს ყოვლისა, ხელს უწყობს ერთიანი სასამართლო პრაქტიკის განვითარებას. უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის სისტემური ანალიზის დასკვნები სტაბილურ საფუძველს ქმნის სათანადო კანონთა პროექტების შემუშავებისთვის. მრავალი ნორმატიული საკითხის გადაწყვეტა, რომლებიც თეორიულადაა გააზრებული, დადებითად იმოქმედებს კანონმდებლობის განვითარებაზე და კანონშემოქმედებითი საქმიანობის მიზანდასახულობაზე.

ფულის გათეთრების მთლიანი სურათის დადგენა შესაძლებელს გახდის, გადაიჭრას შედარებით-სამართლებრივი პრობლემები, რაც ხელს შეუწყობს ჩვენი ქვეყნის საკანონმდებლო და სასამართლო პრაქტიკაში საერთაშორისო სტანდარტების დანერგვას.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის თეორიულ კვლევას აქვს არამარტო დოგმატური ხასიათი, არამედ პრაქტიკული მნიშვნელობაც, რადგან შემუშავებული რეკომენდაციების შედეგად სასამართლო პრაქტიკისათვის საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 194-ე მუხლის შეფასების ერთიანი მოდელი იქმნება.

კვლევის მიზანი და ამოცანები

კვლევის მიზანია:

მეცნიერულად დასაბუთებული რეკომენდაციების შემუშავება, რომელიც ხელს შეუწყობს უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციასთან დაკავშირებული საკანონმდებლო ნორმების სრულყოფასა და პრევენციული ღონისძიებების დახვეწას.

კვლევის ამოცანებია:

- სისხლის სამართლის შესაბამისი საკანონმდებლო ნორმების განვითარების ისტორიის გაანალიზება;
- უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის წინააღმდეგ ბრძოლის სამართლებრივი ინტერუმენტარიუმის გამოკვლევა განვითარებულ ქვეყნებში;
- საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 194-ე მუხლით განსაზღვრული დანაშაულის შემადგენლობის გაანალიზება და საერთაშორისო სტანდარტებთან მისი შესაბამისობის დადგენა;
- სახელმწიფო სტრუქტურების, საერთაშორისო და რეგიონული ორგანიზაციების ურთიერთქმედების საკითხების შესწავლა მოცემულ დანაშაულთან ბრძოლის პროცესში;
- საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობით უზრუნველყოფილი უსაფრთხოების დონის განსაზღვრა;
- უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის ძირითადი შემადგენლობის ობიექტური და სუბიექტური ნიშნების თავისებურებების გამოვლენა-გაანალიზება საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით;
- პრედიკატული დანაშაულის შედეგად მიღებული შემოსავლების ლეგალიზაციის თავისებურებების გამოვლენა და მისი კვალიფიკაციის პრობლემური საკითხების გაანალიზება საერთაშორისო კონტექსტში;

კვლევის ობიექტი და საგანი

სადისერტაციო კვლევის ობიექტია უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაცია, როგორც გლობალური მოვლენა, ასევე, მის წინააღმდეგ ბრძოლის სისხლისსამართლებრივი საშუალებები ეროვნულ და საერთაშორისო დონეზე.

კვლევის საგანია უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციასთან დაკავშირებული დანაშაულის სუბსუმციის სადაო საკითხები, რაც ასახულია საქართველოსა და საზღვარგარეთის ქვეყნების ნორმატიულ აქტებში.

ჰიპოთეზა

ჰიპოთეზა, რომელიც წინამდებარე კვლევას დაედო საფუძვლად მდგომარეობს შემდეგში:

1. მსოფლიო ეკონომიკის გლობალიზაცია და ქვეყნების ფინანსური ბაზრების ურთიერთკავშირი ხელს უწყობს დიდი ოდენობით კრიმინალური ფულის შედინებას ლეგალურ ეკონომიკაში, რაც ნეგატიურ ზემოქმედებას ახდენს მსოფლიო ეკონომიკის ფინანსურ სტაბილობაზე. ამიტომ „ფულის გათეთრება“ უნდა განვიხილოთ, როგორც საერთაშორისო ხასიათის დანაშაული, თუნდაც, მას ადგილი ჰქონოდეს მხოლოდ ერთი ქვეყნის ნაციონალური ეკონომიკის ფარგლებში;
2. „ფულის გათეთრებით“ საზოგადოებისთვის შექმნილი საშიშროების მაღალ ხარისხს განაპირობებს დანაშაულის ორგანიზებული ფორმები; „გათეთრებული კაპიტალი“ დანაშაულებრივი დაჯგუფებების მიერ გამოიყენება კრიმინალური საქმიანობის გაფართოებისთვის, მათ შორის, ტრანსნაციონალურ დონეზე, რაც ნეგატიურად ზემოქმედებს მაკროეკონომიკურ სიტუაციაზე მთლიანად;
3. უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციასთან დაკავშირებული საკანონმდებლო ნორმების დანიშნულებაა ლეგალური ეკონომიკის დაცვა კრიმინალური კაპიტალისგან;
4. საქართველოს კანონმდებლობაში არსებობს დებულებები, რომელთა პრაქტიკაში გამოყენება გარკვეულ სირთულეებს წარმოშობს „ფულის გათეთრების“ წინააღმდეგ ბრძოლისას;
5. უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაცია უნდა განვიხილოდეს, როგორც ფულის გათეთრების ნაირსახეობა.
6. მიუხედავად იმისა, რომ ფულის გათეთრებას ყოველთვის წინ უსწრებს პრედიკატული დანაშაული - მათი განხილვა არ შეიძლება, როგორც ერთიანი დანაშაულებრივი მიზნებით და მოტივებით გაერთიანებული კრიმინალური საქმიანობა,

ამიტომ დაუშვებელია უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის და პრედიკატული დანაშაულის ამსრულებლების ერთმანეთში აღრევა და ორივე დანაშაულში თანამონაწილეობისათვის დასჯა.

2. სამეცნიერო ლიტერატურის მიმოხილვა და კვლევის თეორიულ-პრაქტიკული კონტექსტი

დისერტაციაზე მუშაობისას გამოყენებულ იქნა ეროვნული და უცხოური იურიდიული და კრიმინოლოგიური ლიტერატურა. გარკვეული მონაცემები აღებულია მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებიდან. თუმცა, განსახილველი პრობლემის სწორი ხედვის გასაღები, უპირველეს ყოვლისა, სამართალმცოდნეების, კრიმინოლოგების, კრიმინალისტების ნაშრომებშია, რომლებშიც მოცემულ დანაშაულთან დაკავშირებული კონკრეტული საკითხების გარდა, მთლიანობაშია განხილული ეკონომიკური დანაშაულობა. ასევე, წარმოჩენილია ისეთი საკითხები, რომლებიც ეხება დანაშაულისა და სასჯელის, დანაშაულის გამოძიების, დანაშაულის ხელშემწყობი მიზეზებისა და გარემოებების გამოვლენისა და აღკვეთის პრობლემებს.

უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციისადმი მიძღვნილი კვლევების ანალიზმა აჩვენა, რომ განსახილველი დანაშაულის სუბსუმციის საკითხები ღრმად და მრავალმხრივად არის შესწავლილი ო. გამყრელიძის, მ. ტურავას, გ. მამულაშვილის, რ. კვარაცხელიას ს. ასანიძის, ნ. ოსაძის, ვ.ნ. ალიოშინის, ვ.მ. ალიევის, ა.ა. ბოიცოვის, ა.ი. გენიხინის, ა.ს. ბენიციის, ბ.ვ. ვოლჟენკინის, ბ.გ. როზოვსკის, ი.ვ. ტრუნცევსკის, ა.ე. ჟალინსკის, ასევე Alldridge/ Beare M. , Delmas-Marty M., Gallant M., Jeandidier W., Madinger J., Pradel J., Danti-Juan M., Ryder N., Stessens G. ე. დახის, ფ.ს. კლონისკის, ბ. უერტის, დ. სელფის და სხვათა ნაშრომებში.

კვლევის ძირითადი საერთაშორისო-სამართლებრივი ბაზა წარმოდგენილია საერთაშორისო კონვენციებით. მათ შორისაა: გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის 1988 წლის კონვენცია ნარკოტიკული საშუალებებისა და ფსიქოტროპული ნივთიერებების უკანონო

ბრუნვის წინააღმდეგ, გაეროს 1999 წლის კონვენცია „ტერორიზმის ფინანსირების წინააღმდეგ“ (ნიუ-იორკი), გაეროს 2000 წლის კონვენცია ტრანსნაციონალური ორგანიზებული დანაშაულის წინააღმდეგ“ (პალერმო), გაეროს 2003 წლის კონვენცია კორუფციის წინააღმდეგ (მერიდა), ევროსაბჭოს 1990 წლის კონვენცია ფულის გათეთრების, დანაშაულებრივი საქმიანობის შედეგად მოპოვებული შემოსავლების მოძიების, ამოღების და კონფისკაციის შესახებ. (სტრასბურგი), ევროპის საბჭოს 2005 წლის კონვენცია დანაშაულებრივი გზით მიღებული შემოსავლების გათეთრების, მოძიების, ამოღების და კონფისკაციის და ტერორიზმის დაფინანსების შესახებ (ვარშავა).

დისერტაციაზე მუშაობისას, ასევე, გამოყენებულ იქნა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეის ზოგიერთი რეზოლუცია, ევროკომისიის დირექტივები, ევროსაბჭოს გადაწყვეტილებები, FATF (Financial Action Task Force) რეკომენდაციები და სხვა.

სადისერტაციო კვლევის ნორმატიულ ბაზას შეადგენს უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის არსებული საკანონმდებლო ნორმები. პრაქტიკული ბაზის მნიშვნელოვანი ნაწილი კი წარმოდგენილია საერთაშორისო ორგანიზაციების (გაერთიანებული ერების ორგანიზაცია, Organisation for Economic Co-operation and Development OECD , ევროპის საბჭო და სხვ.) საქმიანობის მასალებით.

3. მეთოდოლოგია

სადისერტაციო კვლევის პროცესში ფართოდ იქნა გამოყენებული მოვლენებისა და საზოგადოებრივი ცხოვრების პროცესის შეცნობის ფილოსოფიური მეთოდები, რომელიც აღნიშნულ პროცესებს მჭიდრო ურთიერთკავშირში, ურთიერთდამოკიდებულებასა და მუდმივი განვითარების ჭრილში განიხილავს.

კერძოსამეცნიერო მეთოდებიდან, კრიმინალური შემოსავლის ლეგალიზაციის წინააღმდეგ ბრძოლის სრულყოფის საერთაშორისო

ასპექტების განხილვისას, გამოყენებულ იქნა ისტორიული მეთოდი, „ფულის გათეთრების“ მარეგულირებელი ეროვნული და უცხოური სისხლისსამართლებრივი ნორმების გაანალიზებისას - შედარებითი სამართლებრივი მეთოდი; სტატისტიკური მეთოდი გამოყენებულ იქნა საქართველოს სისხლის სამართლის 194-ე მუხლით რეგულირებული დანაშაულის გავრცელების პარამეტრების შესწავლისას, კონკრეტულ-სოციოლო-გიური კვლევის მეთოდი - ექსპერტების გამოკითხვის პროცესში, კონტენტ-ანალიზი კი სოციალური ლიტერატურის, კანონმდებლობის, ანალიტიკური მასალების შესწავლისას.

4. კვლევის შედეგები

თეორიული და ემპირიული კვლევის საფუძველზე დასაბუთდა და ჩამოყალიბდა თეორიული და პრაქტიკული მნიშვნელობის მქონე დებულებები. კერძოდ,

1. საერთაშორისო კანონმდებლობაში, კერძოდ, გაეროს უკანონო შემოსავლების ლეგალიზაციის შესახებ კონვენციის დებულებებში არ არის მკაფიოდ ჩამოყალიბებული ფულის ლეგალიზაციის დეფინიცია და ძირითადი მაჩვენებლები.
2. არ არის გადაწყვეტილი პრედიკატულ დანაშაულთა წრის განსაზღვრის საკითხი.
3. არ არის ზუსტად განსაზღვრული სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობის საფუძველი, რის გამოც ქმედების შემადგენლობა ზედმეტად ფართოა და კვლავ მოიცავს როგორც უკანონო, ისე დაუსაბუთებელი ქონებისათვის კანონიერი სახის მიცემას.
4. არ არის გამიჯნული პრედიკატული დანაშაულის და „ფულის გათეთრების“ შემადგენლობები.

5. სხვადასხვა ქვეყნის (აშშ, გერმანია, რუსეთი) სისხლის სამართლის კანონმდებლობაში არ არსებობს ერთიანი მიდგომა ფულის გათეთრებასთან დაკავშირებული დანაშაულების კვალიფიკაციის საკითხისადმი, რაც ართულებს მათ ურთიერთქმედებას საჭიროების შემთხვევაში.

5. განსჯა და მეცნიერული მიგნებები

წინამდებარე ნაშრომი შედგება შვიდი თავისგან. პირველ თავში განიხილება უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციისათვის სისხლის-სამართლებრივი პასუხისმგებლობის საკითხი საზღვარგარეთის ქვეყნების კანონმდებლობებისა და საერთაშორისო აქტების მიხედვით. აღწერილია ამ კუთხით არსებული მდგომარეობა ამერიკის შეერთებული შტატების და ევროპის ზოგიერთი ქვეყნის (გერმანიის, ავსტრიის, შვეიცარიის, საფრანგეთის, პოლონეთის, რუსეთის) კანონმდებლობებში. გაანალიზებულია რიგი საერთაშორისო აქტი.

უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის საკითხი არაერთგვაროვნად აისახება საზღვარგარეთის ქვეყნების კანონმდებლობაში. ამავე დროს ეს საკითხი სადავოა სამეცნიერო ლიტერატურაშიც. არსებული მიდგომის სუსტი მხარე მდგომარეობს იმაში, რომ არაა ზუსტად გამიჯნული პრედიკატული და ძირითადი ქმედების შემადგენლობები. ამის გამო ხელი ეშლება უნივერსალური მიდგომების შემუშავებას და რთულდება „ფულის გათეთრების წინააღმდეგ“ ბრძოლა.

მეორე თავში ზოგადადაა განხილული უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის სისტემის სტრუქტურა. დანაშაულის სისტემის აგების გერმანული მოდელი შერჩეულია ორი მიზეზის გამო:

- 1) როგორც გერმანიაში, ასევე საქართველოში აღიარებულია დანაშაულის ცნების სამნიშნოვანი სისტემა (ქმედების შემადგენლობა, მართლწინააღმდეგობა და ბრალი),

2) გერმანულ კანონმდებლობაში გამიჯნულია პრედიკატულ და ძირითად შემადგენლობაში გათვალისწინებული უმართლობა, რაც ავტორისეული პოზიციის თანახმად, გათვალისწინებული უნდა იყოს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 194-ე მუხლის რედაქციაშიც.

საქართველოს კანონმდებლობაში დანაშაულის სისტემის აგების მოდელის საკითხი განიხილება მარტო შედარებით-სამართლებრივ ჭრილში. მოკლედ არის დახასიათებული სსკ-ის 194-ე მუხლის ნაკლი. კერძოდ, აღნიშნულია ძირითადი ხარვეზი, რომელიც ქართულ კანონმდებლობაში ობიექტისა და ქმედების განსაზღვრისას ვლინდება.

ნაშრომის მესამე თავი ეთმობა უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის ობიექტური შემადგენლობის, ქმედების ობიექტისა და საგნის განსაზღვრის პრობლემატიკას. აღნიშნულია, რომ უკანონო შემოსავლების ლეგალიზაცია დანაშაულის დაფარვის ფორმაა. ამიტომ ნორმათა სისტემაში მან სულ სხვა ადგილი უნდა დაიკავოს. კვლევის შედეგად დადგენილია, რომ დანაშაულის საგანი ფართოდაა განსაზღვრული, რადგან, სსკ-ის 194-ე მუხლის მიხედვით, ლეგალიზაციის საგანია უკანონო ან/და დაუსაბუთებელი ქონება. ამ ხარვეზის დაძლევის მიზნით, აღნიშნული კონსტრუქცია ამოღებულია სსკ-ის 194-ე მუხლის დეფინიციიდან. სსკ-ის 194-ე მუხლის მნიშვნელოვანი ხარვეზია პრედიკატული დანაშაულის შემადგენლობისა და უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის შემადგენლობის გაიგივება. ქმედების შემადგენლობის განსაზღვრისას დიდი მნიშვნელობა ენიჭება მიზანს. აქ მთავარ როლს უკანონოდ მიღებული შემოსავლისთვის კანონიერი სახის მიცემა ასრულებს. ამასთანავე, იგულისხმება არა დანაშაულის ჩამდენი და შემდგომ მიღებული შემოსავლის განმკარგველი პირის მიზანი, არამედ მეორე პირის მიზანი, რომელსაც წინმსწრები დანაშაული არ ჩაუდენია და დამოუკიდებლად ახორციელებს ახალი დანაშაულის შემადგენლობას.

ნაშრომის მეოთხე თავში განიხილება უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის სუბიექტური შემადგენლობა. საკითხის

სიღრმისეული შესწავლის მიზნით წარმოჩენილია ქმედების სუბიექტური მხარის სამი მოდელი: მოდელი, რომელიც პირდაპირ განზრახვას ეფუძნება, მოდელი, რომელიც არაპირდაპირი განზრახვის არსებობას უშვებს და მოდელი, რომელიც გაუფრთხილებლობასაც ითვალისწინებს. საკითხის გარკვევისას გავითვალისწინეთ, რომ ფულის გათეთრება დანაშაულის დაფარვის სპეციალური ფორმაა. შესაბამისად, აგებული უნდა იქნეს ფულის გათეთრების სუბიექტური შემადგენლობა. პირს გაცნობიერებული უნდა ჰქონდეს ფულის გათეთრების მართლწინააღმდეგობა. ეს რთული პროცესია, რომელიც მოიცავს როგორც დანაშაულის დაფარვის მართლწინააღმდეგობის, ისე პრედიკატული დანაშაულის მართლწინააღმდეგობის გაცნობიერებას. პირს გათვალისწინებული უნდა ჰქონდეს, რომ პრედიკატულ დანაშაულს, როგორც პირობას, იყენებს დანაშაულის – ფულის გათეთრების – მიზნის მისაღწევად. ფულის გათეთრების სუბიექტური შემადგენლობისადმი ამგვარი მიდგომა იმითაა განპირობებული, რომ პრედიკატული დანაშაული და ფულის გათეთრება სხვადასხვა უმართლობაა. მათი აღრევა დაუშვებელია; წინააღმდეგ შემთხვევაში, თავს იჩენს არსებითი შეცდომა დანაშაულის სტადიების და თანამონაწილეობის ინსტიტუტის გამოყენების პროცესში.

ნაშრომის მეხუთე თავში განიხილება უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის სუბსუმციის სპეციალური საკითხები. ამ მიმართულებით გაანალიზებულია უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის კვალიფიციური შემადგენლობები (უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაცია, ჩადენილი ჯგუფურად, უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაცია, ჩადენილი არაერთგზის, უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაცია, რასაც თან ახლდა დიდი ოდენობით შემოსავლის მიღება ან განსაკუთრებით დიდი ოდენობით შემოსავლის მიღება, უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაცია, ჩადენილი ორგანიზებული ჯგუფის მიერ, უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაცია, ჩადენილი სამსახურებრივი მდგომარეობის გამოყენებით).

ცალკე საკითხს წარმოადგენს მომიჯნავე დანაშაულისგან „ფულის გათეთრების“ განსხვავების საკითხი. ამ მიმართულებით განიხილება: წინასწარი შეცნობით დანაშაულებრივი გზით მოპოვებული ქონების

შემენა ან გასაღება (საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 186-ე მუხლი); დანაშაულის დაფარვა (საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 375-ე მუხლი); უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის გზით მოპოვებული ქონებით სარგებლობა, ქონების შემენა, ფლობა ან გასაღება (საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 194¹ მუხლი).

ნაშრომის მეექვსე თავში განიხილება „ფულის გათეთრების“ შესახებ სასამართლო პრაქტიკის თავისებურებანი. სასამართლოების მიერ ხორციელდება არაერთგვაროვანი სუბსუმცია, რაც არსობრივად კანონმდებლობაში არსებულ ხარვეზებთანაა დაკავშირებული. ამის გამო, ზოგიერთ შემთხვევაში, პრედიკატული დანაშაული და ძირითადი შემადგენლობები კვალიფიცირდება ერთობლიობით. ხშირია შემთხვევა, როდესაც იცვლება პრედიკატული დანაშაულის კვალიფილაცია და არ გამოიყენება სსკ-ის 194-ე მუხლი.

ნაშრომის მეშვიდე თავში წარმოდგენილია დასკვნა, რომელშიც ასახულია კვლევის შუალედური შედეგების შეჯამება, მოცემულია რეკომენდაციები კანონმდებლობაში შესატან ცვლილებებზე და შემოთავაზებულია პრაქტიკულ საქმიანობაში გასატარებელი ზოგადი ხასიათის ღონისძიებები. ცვლილებები ეხება სსკ-ის 194-ე მუხლის დახვეწის საკითხებს.

მეცნიერული სიახლე

კვლევის სამეცნიერო სიახლის განმსაზღვრელ შედეგებად შეიძლება მიჩნეულ იქნას:

- გამოვლინდა უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის მარეგულირებელ ადგილობრივ და საერთაშორისო ნორმატიულ აქტებს შორის არსებული სისტემური კავშირები და განვითარების ტენდენციები.
- ახლებურად გაანალიზდა შემოსავლის ლეგალიზაციის შემადგენლობა, გამოიკვეთა და დასაბუთდა პრედიკატული და

ძირითადი დანაშაულის შემადგენლობების გამიჯვნის საკითხი;

- მეცნიერულად დასაბუთდა დანაშაულის საგნის უფრო ვიწროდ განსაზღვრის აუცილებლობა;
- ქმედების პრობლემის სწორად გაგებისა და გადაწყვეტისთვის გამოიკვეთა არა პრედიკატული დანაშაულის ჩამდენი და შემდგომ მიღებული შემოსავლის განმკარგველი პირის მიზანი, არამედ მეორე პირის მიზანი, რომელსაც წინმსწრები დანაშაული არ ჩაუდენია და დამოუკიდებლად ახოციელებს ახალი დანაშაულის შემადგენლობას;
- ახლებურად იქნა აგებული „ფულის გათეთრების“ სუბიექტური შემადგენლობა. პრედიკატული დანაშაულის მართლწინააღმდეგობის გაცნობიერების შეფასებისას, საკმარისია, გამოძიებამ დაამტკიცოს დამნაშავეს მიერ იმის ცოდნა, რომ მან ფულის გათეთრების წყაროდ სხვისი მართლსაწინააღმდეგო ქმედება გამოიყენა.
- ახლებურადაა გადაწყვეტილი თანამონაწილეობის საკითხი, რაც ეფუძნება პრედიკატული ქმედების ამსრულებლისა და უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის ამსრულებლის ერთმანეთში აღრევის დაუშვებლობას;
- მეცნიერულადაა დასაბუთებული საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსიდან 194¹ მუხლის ამოღების აუცილებლობა;
- სისხლის სამართლის კანონმდებლობის სრულყოფის მიზნით შემუშავდა წინადადებები, რაც სრულადაა წარმოჩენილი ქვემოთ შემოთავაზებულ დასკვნა-რეკომენდაციებში.

6. დასკვნა-რეკომენდაციები

1. საქართველოში უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის სამართლებრივი რეგულირება უნდა ეფუძნებოდეს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის უნივერსალურ დოკუმენტებს, ევროსაბჭოს რეგიონულ და FATF-ის სპეციალურ აქტებს.
2. „ფულის გათეთრების“ სამართლებრივი რეგულირების სრულყოფა შესაძლებელია პრედიკატულ დანაშაულთა ჩამონათვალის, ასევე სუბიექტების წრის გაფართოვებით (იურიდიული პირების ჩათვლით);
3. დისერტაციაში წარმოჩენილი დებულებები და დასკვნები შესაძლებელია გამოყენებულ იქნეს დანაშაულობის სუბსუმციისადმი მიძღვნილ შემდგომ სამეცნიერო კვლევებში;
4. კვლევის თეორიული მნიშვნელობა განისაზღვრება იმით, რომ კომპლექსურადაა განხილული „ფულის გათეთრებასთან“ დაკავშირებული დანაშაულთა შემადგენლობები; შემუშავებულია მათი სუბსუმციის პრობლემების თეორიული გადაწყვეტის გზები; ფორმულირებულია თეორიულად დასაბუთებული წინადადებები სისხლის სამართლის კანონისა და მისი გამოყენების პრაქტიკის სრულყოფისათვის.
5. სადისერტაციო ნაშრომის მასალები შესაძლებელია გამოყენებულ იქნეს სტუდენტთა სწავლების პროცესში ეკონომიკური დანაშაულისადმი მიძღვნილი თემატიკის განხილვისას, ასევე სამართალდამცავი ორგანოების თანამშრომლების მომზადება-გადამზადებისთვის და ა.შ.
6. მოქმედ კანონმდებლობაში ახლებურად უნდა გაანალიზდეს შემოსავლის ლეგალიზაციის შემადგენლობა. დადგენილია, რომ აღნიშნული ქმედება მართლმსაჯულებისთვის წინააღმდეგობის გაწევს ხერხია. ამიტომ უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის ობიექტია არა სამეწარმეო და სხვა საქმიანობა, არამედ

სამართალდამცავი და სასამართლო სისტემის ქმედითუნარიანობა. ამრიგად, უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაცია (ფულის გათეთრება) დანაშაულის დაფარვაში დახმარების ფორმად უნდა იქნეს მიჩნეული და ის საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის მეთორმეტე კარში უნდა განთავსდეს.

7. კანონმდებლობაში ზედმეტად ფართოდაა განსაზღვრული დანაშაულის საგანი. კერძოდ,, სსკ-ის 194-ე მუხლის მიხედვით, ლეგალიზაციის საგანს უკანონო ან/და დაუსაბუთებელი ქონება წარმოადგენს. სისხლისსამართლებრივ თეორიაში, ასევე, მსოფლიოს მრავალი ქვეყნის პრაქტიკოსებს შორის დანაშაულის საგანთან დაკავშირებული საკითხი ჯერ კიდევ საკამათოა. დანაშაულის საგნის განსაზღვრას პრინციპული მნიშვნელობა ენიჭება, რამდენადაც მის სიზუსტეზეა დამოკიდებული ლეგალიზაციის (გათეთრების) სწორი სუბსუმცია. ნაშრომში მიჩნეულია, რომ დაუსაბუთებელი ქონება არ შეიძლება იყოს ფულის გათეთრების საგანი. აღნიშნული მოსაზრება განპირობებულია იმით, რომ ე.წ. დაუსაბუთებელი ქონება შეიძლება კანონიერი იყოს, თუმცა, გარკვეული გარემოებების გამო, პირი (ბრალდებული) ვერ ასაბუთებდეს მის წარმომავლობას. აღნიშნულიდან გამომდინარე, დაუსაბუთებელი ქონება არ შეიძლება გამოცხადდეს დანაშაულის საგნად და იგი ამოღებულ უნდა იქნეს კოდექსიდან.
8. გაიმიჯნა პრედიკატული და ძირითადი დანაშაულის შემადგენლობები. კრიტიკულად იქნა გაანალიზებული რიგი საკითხებისა, რომელთა მიხედვით:
 - 8.1. პრედიკატული დანაშაულის ჩადენაში პირის ბრალეულობის დამტკიცება შესაძლებელია ფულადი სახსრების ლეგალიზაციაში (გათეთრებაში) მისი ბრალის დადგენასთან ერთად;
 - 8.2. ლეგალიზაცია შეიძლება იყოს ორი სახის: პრედიკატული დანაშაულის ჩადენის შედეგად მიღებული ფულის ლეგალი-

ზაცია და ლეგალიზაცია, რომელიც განხორციელებულია სხვა პირების მიერ.

- 8.3. ასევე, მნიშვნელოვანია, განისაზღვროს: აუცილებელია თუ არა, რომ პრედიკატული დანაშაულის მიმართ გამამტყუნებელი განაჩენი იყოს დადგენილი.
9. კვლევის შედეგად გამოიკვეთა სსკ-ს 194-ე მუხლის შესწორების აუცილებლობა. ქმედების პრობლემის სწორად გაგებისა და გადაწყვეტისათვის გასათვალისწინებელია, რომ ქმედების შემადგენლობის განსაზღვრისას დიდი მნიშვნელობა ენიჭება მიზანს. აქ მთავარ როლს უკანონოდ მიღებული შემოსავლისთვის კანონიერი სახის მიცემა ასრულებს. ამასთანავე, იგულისხმება არა დანაშაულის ჩამდენი და შემდგომ მიღებული შემოსავლის განმკარგველი პირის მიზანი, არამედ მეორე პირის მიზანი, რომელსაც წინმსწრები დანაშაული არ ჩაუდენია და დამოუკიდებლად ახორციელებს ახალი დანაშაულის შემადგენლობას.
10. კვლევის შედეგად დადგინდა, რომ ფულის გათეთრება დანაშაულის დაფარვის სპეციალური ფორმაა. შესაბამისად უნდა იქნეს აგებული ფულის გათეთრების სუბიექტური შემადგენლობაც. პირს გაცნობიერებული უნდა ჰქონდეს ფულის გათეთრების მართლწინააღმდეგობა, რომელიც მოიცავს როგორც დანაშაულის დაფარვის, ისე პრედიკატული დანაშაულის მართლწინააღმდეგობის გაცნობიერებას. პირს გათვალისწინებული უნდა ჰქონდეს, რომ პრედიკატულ დანაშაულს, როგორც პირობას, იყენებს დანაშაულის – ფულის გათეთრების მიზნის მისაღწევად. ფულის გათეთრების სუბიექტური შემადგენლობისადმი ასეთი მიდგომა იმითაა განპირობებული, რომ პრედიკატული დანაშაული და ფულის გათეთრება სხვადასხვა უმართლობაა. მათი აღრევა დაუშვებელია; წინააღმდეგ შემთხვევაში, თავს იჩენს არსებითი შეცდომა დანაშაულის სტადიების განსაზღვრისას და თანამონაწილეობის ინსტიტუტის გამოყენების პროცესში.

პრედიკატული დანაშაულის მართლწინააღმდეგობის გაცნობიერების შეფასებისას საკმარისია, გამოძიებამ დაამტკიცოს დამნაშავის მიერ იმის ცოდნა, რომ მან ფულის გათეთრების წყაროდ სხვისი მართლსაწინააღმდეგო ქმედება გამოიყენა. პრედიკატული დანაშაულის დეტალური სუბსუმციის საკითხები მას არ მოეკითხება.

11. პრაქტიკული მნიშვნელობის მქონეა დებულება, რომლის თანახმადაც, ფულის გათეთრების სუბიექტური შემადგენლობის აუცილებელი ელემენტია ქმედების შემადგენლობის რეალურ ცხოვრებაში განხორციელების სურვილი. ამ შემთხვევაში კვლავ უნდა გავითვალისწინოთ უმართლობის საკითხი. ფულის გათეთრება ისეთი ტიპის უმართლობაა, რომელიც ფორმალური შემადგენლობის სახით ვლინდება. ამიტომ ქმედების განხორციელების სურვილი მნიშვნელოვანია. აქედან გამომდინარე, ქმედების აღნიშნული შემადგენლობის გარეთ რჩება უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის გზით მოპოვებული ქონებით სარგებლობა, ქონების შეძენა, ფლობა ან გასაღება. შესაბამისად, უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის გზით მოპოვებული ქონებით სარგებლობის, ქონების შეძენის, ფლობის ან გასაღების სურვილს ფულის გათეთრების სუბიექტური შემადგენლობისათვის არავითარი მნიშვნელობა აქვს. შესაბამისად, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსში 194¹ მუხლი ზედმეტია.
12. ნაშრომში შესაბამისადაა გადაწყვეტილი თანამონაწილეობის საკითხიც. დაუშვებელია პრედიკატული ქმედების ამსრულებლისა და უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის ამსრულებლის ერთმანეთში აღრევა. გასათვალისწინებელია ისიც, რომ თანამონაწილეობა გულისხმობს მიზნის ერთიანობას. მოცემულ შემთხვევაში კი საქმე გვაქვს სხვადასხვა უმართლობის შესრულებასთან და, შესაბამისად, განსხვავებულ მიზნებთან. დანაშაულებრივი გზით ქონების მოპოვებას „ემსახურება“ ერთი მიზანი, ფულის გათეთრებას კი სხვა. ამიტომ აქ საქმე გვაქვს დამოუკიდებელი უმართლობების შესრულებასთან, რაც შეუძლებელს ხდის თანამონაწილეობის ინსტიტუტის გამოყენებას. თუმცა, თანამონაწილეობა

შესაძლებელია როგორც პრედიკატული დანაშაულის შესრულებაში, ისე ფულის გათეთრებისას.

ძირითადი ლიტერატურული წყაროები

პერიოდული გამოცემები

ქართულ ენაზე

1. გამყრელიძე ო. (2006). შერაცხვის პრობლემა სისხლის სამართალში და ბრალის ნორმატიული ცნების დასაბუთების ცდა – *სისხლის სამართლის კანონმდებლობის რეფორმისა და თანამედროვე კრიმინოლოგიის პრობლემები*. თბ. „მერიდიანი“.
2. მამულაშვილი გ. (2012) უკანონო შემოსავლების ლეგალიზაცია – *ორგანიზებული დანაშაულის თანამედროვე გამოვლინების კრიმინალიზაციისა და სამართალშეფარდების პრობლემები ქართულ სისხლის სამართალში*. თბ.

ინგლისურ ენაზე

3. Arnone M., Borlini L. (2010) International anti-money laundering programs: Empirical assessment and issues in criminal regulation – *Journal of Money Laundering Control*, Volume 13, Number 3. Emerald Group Publishing Limited.
4. Bell E. (2002) An Introductory Who's Who for Money Laundering Investigators – *Journal of Money Laundering Control*, Vol.5, No. 4.
5. Butkevich S. (2010) Combat Against Legalization of the Income Generated as a Result of Criminal Activities – *Internal Security*, Volume 2, Issue 1.
6. Delahunty L., Schifferli P. (2002) Money laundering law in England and Wales and Switzerland and the Second EU Directive – *International business lawyer*, Vol. 30, AFL. 4.
7. Dilley B., Pesce T., Gill G., Olcina E. (2007) How banks are facing up to the challenge – *Global Anti-Money Laundering Surve*. KPMG.
8. FATF Report (2010) – *Money Laundering vulnerabilities of Free Trade Zones*. FATF & GAFI.

9. Freeman M. (2011) *The Sources of Terrorist Financing: Theory and Typology – Studies in Conflict and Terrorism, Volume*. Routledge, part of the Taylor & Francis Group.

გერმანულ ენაზე

10. Arzt G. (1990) Geldwäscherei. Eine neue Masche zwischen Hehlerei, Strafvvereitelung und Begünstigung – *Neue Zeitschrift für Strafrecht*, Jg. 10.

წიგნები და მონოგრაფიები

ქართულ ენაზე

11. გამყრელიძე ო. (1998) *ბრძოლა სამართლებრივი სახელმწიფოსათვის*. პირველი წიგნი. თბ.
12. გამყრელიძე ო. (2013) *სისხლის სამართლის პრობლემები*. ტ. 3. თბ. „მერიდიანი“.
13. კვარაცხელია რ. (2010) *სისხლის სამართლებრივი პასუხისმგებლობა ყაჩაღობისათვის*. თბ.
14. მჭედლიშვილი-ჰედრიხი ე. (2011) *სისხლის სამართალი. ზოგადი ნაწილი*. II. თბ. „მერიდიანი“.
15. *სისხლის სამართლის სასამართლო პრაქტიკის კომენტარი. ეკონომიკური დანაშაული* (2004). რედაქტორი: ო. გამყრელიძე. თბ. „მერიდიანი“.
16. ტურავა მ. (2000) *სისხლის სამართალი. ზოგადი ნაწილი*. თბ. „მერიდიანი“.
17. ტურავა მ. (2011) *სისხლის სამართალი. ზოგადი ნაწილი. წიგნი 1. დანაშაულის მოძღვრება*. თბ. „მერიდიანი“.

ინგლისურ ენაზე

18. Alexander K. (2000) *The Legalization of the International Anti-money Laundering Regime: The Role of the Financial Action Task Force*. Centre for Business Research.

19. Alldridge P. (2003) *Money Laundering Law: Forfeiture, Confiscation, Civil Recovery, Criminal Laundering and Taxation of the Proceeds of Crime*. Hart Publishing Business & Economics.
20. Beare M. (2007) *Money Laundering in Canada: Chasing Dirty and Dangerous Dollars*. University of Toronto Press.
21. Delmas-Marty M. (1992) *Les grands systèmes de politique criminelle*. Paris.
22. Gallant M. (2005) *Money Laundering and the Proceeds of Crime: Economic Crime and Civil Remedies*. Cheltenham, UK: Edward Elgar.
23. Jeandidier W. (2000) *Droit penal des affaires*. Paris.
24. Madinger J. (2011) *Money Laundering: A Guide for Criminal Investigators*. Third Edition. Taylor & Francis.
25. Pradel J., Danti-Juan M. (2001) *Manuel de droit penal special*. Paris.
26. Ryder N. (2012) *Title Money laundering – an endless cycle?: a comparative analysis of the anti-money laundering policies in the United States of America, the United Kingdom, Australia and Canada*. London; New York: Routledge.
27. Stessens G. (2000) *Money laundering: a new international law enforcement model*. Cambridge University.

პერმანენტული ენაზე

28. Altenkirch L. (2007) *Techniken der Geldwäsche und ihre Bekämpfung*. Frankfurt School Verlag
29. Bernarsoni P. (1988) *Finanzunterwelt*. Zürich, Wiesbaden.
30. Bräuning B. (2009) *Ökonomie der Geldwäsche*. Verlag: Kovac, J
31. Diergarten A. (2013) *Geldwäsche. Kommentar*. Deutscher Sparkassenverlag.
32. Findeisen M. (2009) *Handbuch zum deutschen und europäischen Bankrecht*. VII.
33. Financial Havens, Banking Secrecy and Money-Laundering: Double issue 34 and 35 of the Crime Prevention and Criminal Justice Newsletter, Issue 8 of the UNDCP Technical Series; New York: United Nations, Office for Drug Control and Crime Prevention, New York, 1998. P. 72
34. Herzog F., Achtelik O., Nestler C., Warius S. (2010) *Geldwäschegesetz (GwG)*. Verlag C. H. Beck. München.

35. Hombreicher L. (2005) *Der Tatbestand der Geldwäsche (§261 StGB) – Inhalt, Aufbau. Problemstellungen.* JA. Hamburg.
36. Kargl W. (2001) *Probleme des Tatbestands der Geldwäsche (§261 StGB).* NJ.
37. Landscheiten T. (2013) *Geldwäsche – Grundlagen und Entwicklung der entsprechenden deutschen Gesetzgebung.* GRIN Verlag GmbH.
38. Monßen J. (2012) *Geldwäsche: Die Organisierte Kriminalität und die Infizierungstheorie.* Bachelor & Master Publishing.
39. Münchener Kommentar zum Strafgesetzbuch: StGB. Band 3: §80–184g StGB. 2. Auflage 2012. Buch. Verlag C. H. Beck. München.
40. Rott K., Schmitt H. (2009) *Geldwäsche: Gefährdungsanalyse und Überwachungsmaßnahmen.* Deutscher Sparkassenverlag.
41. Safferling C. (2008) *Vorsatz und Schuld: subjektive Täter Elemente im deutschen und englischen Strafrecht.* Erlangen-Nürnberg, Univ., Habil.-Schr.
42. Siska J. (2007) *Geldwäsche: und ihre Bekämpfung in Österreich, Deutschland, der Schweiz.* Linde. Verlag GmbH.
43. Tofahrn S. (2013) *Strafrecht. Besonderer Teil II: Straftaten gegen Vermögenswerte.* Verlag: CFMüller.

რესიუმე ენაზე

44. Алиев В. М., Соловых Н. Н. (2002) *Теоретические основы изучения проблемы легализации (отмывания) доходов, полученных незаконным путем.* Домодедово.
45. Беницкий А. С., Розовский Б. Г., Якимов О. Ю. (2008) *Ответственность за легализацию преступно приобретенных доходов в уголовном законодательстве Украины и Российской Федерации.* Луганск. РИО ЛГУВД им. Э. А. Дидоренко.
46. Бойцов А. И. (2002) *Преступления против собственности.* СПб.
47. Букарев В. Б., Трунцевский Ю. В., Шулепов Н. А. (2007) *Уголовная ответственность за легализацию (отмывание) доходов, приобретенных преступным путем.* М. «Юрист».
48. Волженкин Б. В. (1999) *Экономические преступления.* СПб.
49. Жалинский А. Э. (2006) *Современное немецкое уголовное право.* М. «ТК Велби», «Проспект».

50. Зубков В. А., Осипов С. К. (2007) *Российская Федерация в международной системе противодействия легализации (отмыванию) преступных доходов и финансированию терроризма*. М. «Юрист».
51. Иванов Э.А. *Система международно-правового регулирования борьбы с отмыванием денег*. - М.:КНОРУС, 2003.- С. 37.
52. Кернер Х.-Х., Дах Э. (1996) *Отмывание денег. Путеводитель по действующему законодательству и юридической практике*. М. «Международные отношения».
53. Киселев И. А. (2009) *Грязные деньги: Уголовная ответственность за отмывание преступных доходов и её применение в борьбе с преступностью и коррупцией*. М. «Юриспруденция»
54. Смагина А. В. (2006) *Легализация преступных доходов: сравнительный анализ уголовного законодательства России и зарубежных стран*. М. «СПАРК».
55. Соловьев А. В. (2003) *Уголовно-правовые и криминологические меры борьбы с легализацией (отмыванием) денежных средств или иного имущества, приобретенных преступным путем*. Волгоград.
56. *Уголовное законодательство зарубежных стран (Англии, США, Франции, Германии, Японии)* (1998). Под ред. Козочкина И. Д. М. «Зерцало».

სახელისუფლებო დოკუმენტები

57. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსი (2014 წ. მდგომარეობით.).

სასამართლო პრაქტიკა

58. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2002 წლის 30 სექტემბერის განჩინება.
59. თბილისის საქალაქო სასამართლოს კოლეგიის 2011 წლის 25 დეკემბრის №1/389-11 განაჩენი

60. თბილისის საქალაქო სასამართლოს კოლეგიის 2011 წლის 17 ივნისის №1/1781-11 განაჩენი.
61. თბილისის საქალაქო სასამართლოს კოლეგიის 2011 წლის 14 თებერვლის №1/677-11 განაჩენი.
62. თბილისის საქალაქო სასამართლოს კოლეგიის 2011 წლის 15 თებერვლის №1/155-10 განაჩენი.
63. თბილისის საქალაქო სასამართლოს კოლეგიის 2011 წლის 21 აპრილის №1/15781-11 განაჩენი.
64. თბილისის საქალაქო სასამართლოს კოლეგიის 2011 წლის 11 მარტის №1/1263 განაჩენი.

სხვა წყაროები

65. Anti-Money Laundering and Counter-Terrorism Financing Act 2006 (AML/CTF Act) – http://www.austlii.edu.au/au/legis/cth/consol_act/
66. Heinrich B. (2011) Vorlesung Strafrecht – Besonderer Teil – Arbeitsblatt Nr. 40
67. Money Laundering and Financial Crimes. U. S. Department of State. – <http://www.state.gov/j/inl/rls/nrcrpt/2013/vol2/205251>.
68. Money Laundering in the EU – <http://people.exeter.ac.uk/watupman/u>
69. UN instruments and other Relevant Internacioival Standards on Money – Laundering and Terrorist Financing – <http://www.unodc.org/unodc/en/>

Grigol Robakidze University

With the right of manuscript

Giorgi Shashiashvili

The Problem of Criminal Liability for Money Laundering

Specialty: Science of Law

Thesis is presented for obtaining of the Dr. of Law Academic
Degree

Abstract

Tbilisi

2015

Grigol Robakidze University

Scientific supervisor:

Giorgi Todria,
Doctor of Law,
Professor

Official opponents:

Tamar Ebralide – I. Senior Researcher, Javachishvili state
University T. Tsereteli Institute of State and Law
Petre Dautashvili – Professor of Grigol Robakidze University

Dissertation defense date will be published on the university
web-site www.gruni.edu.ge

Dissertation defense will be held on the Dissertation-Expert
Board Meeting of the School of Law of Grigol Robakidze
University

Dissertation can be found in Grigol Robakidze University
library (Jano Bagrationi Street 6, Tbilisi)

Content

1. Introduction -----	32
2. Overview of scientific literature, theoretical and practical context of the research -----	37
3. Methodology -----	39
4. Research outcomes -----	39
5. Discussion and scientific findings -----	40
6. Conclusion and recommendations -----	44
7. References-----	49

1. Introduction

Problems of the research and its relevance

The present paper deals with the threats that the international community faces in money laundering. The study of the given problem made it possible to expose the evolution of the national and international legal toolkit against money laundering.

Money laundering is a new type of crime, which at first was included as a separate composition in the USA legislation [50] in the 80s of XX century and later in the legislation of other countries, Georgia among them.

Money laundering became international in a very short period of time and appeared as a serious threat for the stability of the world financial system. At the same time, the significance of the problem is conditioned not only by the volume of financial resources involved in the turnover, but also by the actual and potential consequences of their origin and circulation. Experts of the International Monetary Fund (IMF) believe that the cumulative income received through crime comprises 2-5% of the world's total gross domestic product (GDP), which is equivalent to annual 0, 6-1, 5 trillion dollars [33].

Finances of organized crime groups, organizations and, in particular, of international criminal societies appear to be one of the least studied areas in legal terms. Money laundering is the basis for the criminal activities of criminal organizations and encourages widespread corruption especially, in countries with transitional economics, including Georgia.

Money laundering is one of the most common forms of organized crime. Money laundering dramatically increases financial resources of

criminal clans. It is a serious threat for countries' political stability and prevents their economic development. Therefore, money laundering is considered as a grave crime and to hinder it is an important tool in the fight against organized crime.

Money laundering is a fraudulent manipulation system through which illegal proceeds gain legal form what, in its turn, strengthens criminal society and is a good basis for corruption in the state structures, banking or business.

After adopting the Georgian Law on "Prevention of Money Laundering" of June 6, 2003, the content of the composition of "money laundering" given in the Article 194 of the Criminal Code of Georgia has changed several times.

According to the Article 194 of the Criminal Code of Georgia considered by the Georgian law on "Amendments in Some Legislative Acts of Georgia" of October 28, 2011, money laundering is legalization of illegal and / or undocumented property (use of property, its acquisition, possession, conversion, transfer or other actions) in order to cover its illegal or/and undocumented origin and/or to help the other party avoid responsibilities. Money laundering is also hiding or disguising its true nature, source of origin, location, placement, movement, and ownership and / or other related rights.

This purview does not distinguish corpus delicti in predicate and main crimes. In addition, there is no list of predicate crimes and any reservations regarding international conventions. Inaccuracy in law contributes to inconsistency of judicial practice. In some cases, crime is classified according to cumulative actions, while in other cases whole

burden of guilt goes to a person committing predicate offenses. "It should be noted that in most money laundering cases, cumulative actions are recorded; i.e. the verdict is returned according to cumulative articles, including 194. Mostly these articles refer to illegal business activities, intentional evasion of large amount of taxes, false entrepreneurship, abuse of power, production and storage of large quantities of counterfeit securities and so forth" [92]. Thus, judges use the following legal techniques to classify crimes: cumulative actions, or the Article 194 of the Criminal Code of Georgia, which is incorrect. In addition, a rather complicated issue remains open in Georgian legislation. "Should Money laundering" be placed in XXVI Chapter of the Criminal Code ("Crime Against Business or Other Economic Activity") or remain in the twelfth section ("Crimes Against Judicial Authority"). Particular, dogmatic research of the above-mentioned issues should be carried out. Besides, much interest to the composition of money laundering, antinomy in the law and guilt is caused because of unworked disputable questions. There is only Gocha Mamulashvili's article in Georgian - "Money Laundering" [46]. Description of money laundering given in the textbooks carries informative character. The fact that there is no monographic analysis of money laundering, negatively changes society's attitude towards this crime. Knowledge of money laundering is necessary for criminalists as well as for wider society.

Different layers of the society can objectively assess the forms of illegal proceeds if they have full information about this crime. Therefore, the study of money laundering carries both legal and social importance.

Correct view points on money laundering promote development of common legal practice. Systematic analysis of money laundering creates a stable basis for drafting bills. Solving many theoretically meaningful normative issues will have positive impact on the development of legislation. Complete overview of money laundering will solve the issues of comparative law that, on its turn, will contribute to our country's legislative and judicial practice in the implementation of international standards. Considering all above mentioned, theoretical research of money laundering has not only dogmatic but also practical values. As the result of the developed recommendations, integrated assessment model for the Article 194 of the Criminal Code will be set up.

Research Goals and Objectives

The study **aims** to work out scientifically proved recommendations in order to promote enhancement of legislation related to money laundering and improvement of preventive measures.

The research objectives:

- Analysis of legislative norms related to the history of development of Criminal Law;
- Research of legal toolkit for combating money laundering in developed countries;
- Analysis of the crime composition determined by the Article 194 of the Criminal Code and its compliance with international standards;

- Study of interaction of state agencies, international and regional organizations in the process of combating crime;
- Detection and analysis of objective and subjective signs of money laundering according to the Georgian legislation;
- Determination of the level of security provided by the Georgian legislation;
- Detection of specifications of legalization of the proceeds gained from the predicate offense and analysis of the issues in an international context.

The object and subject of the research

The object of the dissertation research is money laundering as a global event, as well as the criminal means of combating it at the national and international levels.

The subject of the research is the issues of subsumption related to money laundering given in the normative acts of Georgia and foreign countries.

Hypothesis

The hypothesis of the present study is based on the following:

1. The globalization of the world economy and interrelation of financial markets contribute to the inflow of huge amount of criminal money to legal economy, which negatively affects the financial stability of the world economy. So money laundering should be considered as international crime, even if it takes place only in one country within its national economy;

2. Money laundering becomes a hazard for the society and is conditioned by organized forms of crime; "Bleached capital" used by criminal groups to expand criminal activities, including the transnational level, adversely affects the macroeconomic situation as a whole;
3. Anti-Money Laundering laws are designed to protect the legal economy from criminal capital;
4. There are statutes in Georgian legislation, practical use of which gives rise to some difficulties in the process of combating money laundering;
5. Legalization of illegal proceeds should be regarded as a kind of money laundering;
6. Although money laundering always precedes the predicate offense, these two crimes should not be considered as united criminal activity with common criminal purposes and motives. Money laundering and predicate offense should not be mixed and a perpetrator of crime should not be punished for both crimes.

2. Overview of the scientific literature and theoretical-practical context of the research

While working on the dissertation, national and foreign legal and criminological literature was used. Some data is taken from the mass media. However, the key to precisely view the problem, first of all, is in the works of jurisprudents, criminologists, forensics analysts in

which crime related specific issues are reviewed together with overall economic crimes. Also, presented is a range of issues related to crime and punishment, crime investigation, supporting causes and circumstances of crime and its prevention.

Analysis dedicated to the research of money laundering showed that issues related to the subsumption of money laundering is deeply studied in the works of the following authors: O. Gamkrelidze, M. Turava, C. Mamulashvili, D. Kvaratskhelia, S. Asanidze, N. Osadze, K. N. Alioshin, V. M. Aliev, A. A. Boitsov, A. I. Genikhin, A. S. Benitski, B. V. Volzhenkin, B. C. Rozovski, I. V. Truntsevski, A. E. Zhalinski, also Alldridge / Beare M., Delmas-Marty M., Gallant M., Jeandidier W., Madinger J., Pradel J., Danti-Juan M., Ryder N., Stessens G. E. Dakhi, P. S. Kloniski, B. Wert, D. Self, etc.

The main international legal basis of international conventions is presented by: the United Nations Convention on Narcotic Drugs and Psychotropic Substances of 1988 against illicit traffic, the United Nations Convention of 1999 "Against Financing Terrorism" (New York), the United Nations Convention "Against Transnational Organized Crime 2000" (Palermo), the United Nations 2003 Convention Against Corruption (Mérida), the Council of Europe 1990 Convention on Laundering, Search, Seizure and Confiscation of Illegal Proceeds (Strasbourg), the Council of Europe Convention of 2005 Money Laundering, Search, Seizure and Confiscation of Proceeds and the Financing of Terrorism (Warsaw).

While working on the research, the United Nations General Assembly resolution on some of EC directives, decisions of the Council of Europe, FATF (Financial Action Task Force) recommendations have been used.

The normative base of the research is comprised by the anti-money laundering laws. The significant part of it is presented by the materials of international organizations (United Nations, Organization for Economic Co-operation and Development OECD, the Council of Europe and others.).

3. Methodology

Philosophical methods for acknowledgement of the processes of social life and events which consider the mentioned processes in the context of interdependence and constant development were used. While discussing international aspects and the ways of improvement of Anti-Money Laundering law, historical methods were used; while analyzing national and international criminal law on money laundering - a comparative legal method. Statistical methods were used while studying parameters of crime spreading under the Article 194 of the Criminal Code. Sociological poll method was used while questioning experts, content-analysis was used while studying social literature, legislation, analytical materials

4. Results of the study

Based on the theoretical and empirical researches provisions of theoretical and practical significance were formed and substantiated. Namely,

1. In international legislation, in particular, in the UN Convention on money laundering a clear definition of money laundering and its main specifications are not clearly given.
2. The circle of predicate offenses is not determined.
3. The basis of criminal responsibility is not exactly clear, that is why the composition of actions is too broad and gives a possibility to legalize both illegal and undocumented property.
4. There is no difference between the compositions of predicate offense and money laundering.
5. In different countries (US, Germany, Russia) different approaches to the crime related to money laundering are used. This makes it hard to classify the crime and also to interact in case of necessity.

5. Discussion and scientific findings

The dissertation consists of seven chapters. The first chapter discusses the issue of criminal liability for money laundering according to the legislation of foreign countries and international acts. The details of laws on money laundering in the legislation of the United States and some European countries (Germany, Austria, Switzerland, France, Poland, Russia) are described; A number of international acts are analyzed.

The issue of money laundering is differently reflected in various foreign legislations. At the same time, this issue is controversial even in

scientific literature. The weakness of the approach lies in the fact that the composition of the main action is not exactly separated from the composition of predicate offenses. Because of this, there are obstacles in the development of a universal approach and money laundering becomes hard to fight.

The second chapter generally considers money laundering system structure. The German model of crime structure is selected for two reasons:

- 1) In Georgia, as well as in Germany, a three-digit system is working: composition of action, ex delicto and fault.
- 2) German law separates unrighteousness provided in the main and predicate compositions. The author's position is that this should be considered in the Article 194 of the Criminal Code.

The model of the crime system construction is considered only under comparative law in the Georgian legislation. Drawbacks of the Article 194 of the Criminal Code are briefly described. Namely, the major flaw in the legislation is revealed while determining the object and the actions.

The third chapter discusses the problem of determining the objective composition of money laundering, the object and the subject of the action. It is noted that money laundering is a form of concealing a crime. Therefore, it should take another place in the system of norms. Research has established that a subject of crime is accurately identified, because, according to the Article 194 of the Criminal Code, the subject of legalization is illegal and / or undocumented property.

To overcome this shortcoming, the structure is removed from the definition of Article 194 of the Criminal Code. A serious fault of the Article 194 of the Criminal Code is identification of the composition of money laundering with predicate offenses. While determining the composition of the action, identification of the purpose is of great significance. The main point here is legalization of illegal proceeds. At the same time, it does not imply the aim of the perpetrator of the crime and receiver of illegal proceeds; instead, it refers to the goal of the other party who has not committed a predicate offense and independently commits a new offense.

The fourth chapter of the research considers the subjective composition of money laundering. In order to carry out in-depth study of the issue, three models are presented: the model, which is based on the direct intention; the model, which allows the existence of indirect intention; and the model which considers carelessness. While analyzing the problem, we took into account that money laundering is a special form of concealing crime. Therefore, subjective composition of money laundering should be constructed. A person should acknowledge illegitimacy of money laundering. This is a complex process which comprises illegitimacy of concealing the crime, as well as awareness of illegitimacy of the predicate offense. A person should realize that he/she uses the predicate offense as a condition to achieve the final goal – money laundering. Such an approach to subjective composition of money laundering is conditioned by the fact that predicate offense and money laundering are different crimes. Their confusion is unacceptable; otherwise, a substantial error can be revealed on different stages and in the process of complicity.

The fifth chapter of the dissertation is about the special issues of money laundering subsumption. In this regard, different issues of money laundering are analyzed (money laundering committed by a group, money laundering committed repeatedly, money laundering which was accompanied by large amount or significantly large amount of proceeds, money laundering committed by an organized group, money laundering committed by abusing job position).

Distinguishing money laundering from the related to it crimes stands as a separate issue. In this regard will be discussed the following: awareness of the crime that will proceed to buying or selling property illegally (Article 186 of the Criminal Code of Georgia); concealing crime (Article 375 of the Criminal Code of Georgia); use, acquisition, possessing or selling property gained by money laundering (Article 194 of the Criminal Code of Georgia).

The sixth chapter of the work considers the peculiarities of juridical practice of money laundering. Courts carry out non-uniform subsumption, which is essentially related to faults in the legislation. For this reason, in some cases, the predicate offense and the main crimes are qualified as one crime. Very often, qualification of predicate offenses is changed and the Article 194 of the Criminal Code is not used.

The seventh chapter presents the conclusions, in which intermediate results, recommendations on amendments in the legislation, measures to be implemented in practice are given. Changes refer to advancements of the Article 194 of Criminal Code.

Scientific innovation

The research can be considered scientifically innovative if:

- The systemic connections and trends of their development between local and international normative acts of money laundering are revealed.
- Composition of money laundering is analyzed in a new way; the issue of separation money laundering from predicate offenses are identified and substantiated.
- Necessity of more exact definition of the object of crime is scientifically proved.
- It determines the aim of the second party who has not committed a predicate offense and independently commits a new crime and not the aim of a perpetrator of a predicate offense and receiver of illegal proceeds.
- It constructs a subjective composition of money laundering in a new way. While assessing antinomy in predicate offenses, it is enough to prove that a perpetrator was aware of the illegal acts he/she committed against others and still used them for money laundering.
- The issue of participation is presented in a new way and is based on impermissibility of mixing up predicate offense and money laundering perpetrators.
- Removal of the Article 1941 of the Criminal Code of Georgia is scientifically proved.
- In order to advance criminal legislation, proposals have been worked out. This is clearly shown in the conclusion-recommendations below.

6. Conclusion-Recommendations

1. Money Laundering Law in Georgia must be based on the United Nation's universal instruments, the Council of Europe's regional and FATF- special acts.

2. Improvement of the law on "Money Laundering" can be achieved by registering predicate offenses, as well as by expansion of the circle of subjects (including legal entities).
3. The statutes and conclusions given in the dissertation may be used in the further scientific research on crime subsumption.
4. The theoretical value of the research is determined by presenting a complex analysis of crimes related to money laundering; theoretical solutions to subsumption problems are developed, theoretically proved suggestions for the improvement of the criminal law and its application in practice are formulated.
5. The thesis materials may be used in the process of teaching economic crime to students, as well as for training law enforcement officers, etc.
6. Composition of money laundering should be meticulously analyzed in the current legislation. It is a well-known method directed against justice. Therefore, the object of money laundering is not entrepreneurial and other activities, but law enforcement and judicial system capacity. Thus, money laundering should be considered as a help in the process of concealing a crime and should be placed in the Section 12 of the Criminal Code of Georgia.
7. Legislation too broadly defines an object of crime. In particular, according to the Article 194, the subject of legalization is illegal and / or undocumented property. The issue related to the subject of crime is still debatable among theorists and practitioners of criminal law. Determination of the subject of crime is of principal importance, as subsumption of money laundering depends on its accuracy. It is

considered in the work that undocumented property cannot be the subject of money laundering. This opinion is based on the fact that the so-called unjustified property may be legal; however, because of certain circumstances a defendant cannot justify its origin. Therefore, unjustified property cannot be declared as a subject of crime and it should be removed from the code.

8. Composition of predicate offense and main crime were separated. Many issues have been analyzed critically, according to which:

8.1. An individual's guilt in the predicate offense can be proved together with confirming his/her fault in the process of legalization of illegal funds;

8.2. Legalization may be of two types: legalization of funds obtained as a result of a predicate offense and legalization which is accomplished by other individuals;

8.3. It is also important to determine whether it is necessary or not the verdict of guilty be set for the predicate offense.

9. The study has revealed the necessity to amend the Article 194 of the Criminal Code. To correctly understand and solve the problem of action, it should be considered that while determining the composition of action, a goal is of great importance. In this case, legalization of illegal proceeds has a key role. At the same time, it does not imply the aim of the perpetrator of the crime and receiver of illegal proceeds; instead, it refers to the goal of the other party who has not committed a predicate offense and independently commits a new offense.

10. The research has shown that money laundering is a special form of concealing crime. Therefore, subjective composition of money laundering should be constructed. A person should acknowledge

illegitimacy of money laundering which comprises awareness of concealing and illegitimacy of crime. A person should realize that he/she uses the predicate offense as a condition to achieve the final goal – money laundering. Such an approach to subjective composition of money laundering is conditioned by the fact that predicate offense and money laundering are different crimes. Their confusion is unacceptable; otherwise, a substantial error can be revealed on different stages and in the process of complicity.

While assessing antinomy in predicate offenses, it is enough to prove that a perpetrator was aware of the illegal acts he/she committed against others and still used them for money laundering.

11. The statute, according to which an essential element of the subjective composition of money laundering is a desire to implement the composition of action in real life, has practical value. In this case, we still have to take into consideration the issue of unrighteousness. Money laundering is such type of unrighteousness, which is manifested in the form of a formal composition. Therefore, the desire of taking an action is important. Consequently, use, acquisition, possession and selling of the property gained by legalization of illegal proceeds stand out of the composition of the action. Accordingly, the desire of using, acquiring, possessing and selling the property gained by legalization of illegal proceeds makes no sense for the subjective composition of money laundering. Thus, the Article 194¹ is unnecessary in the Criminal Code of Georgia.

12. The issue of complicity is also solved in the work. Executor of predicate offense and perpetrator of money laundering should not be mixed. It should be noted that complicity implies the unity of purpose. In this particular case we deal with performing a variety of unrighteousness and, therefore, different goals. Gaining property

illegally and money laundering have different purposes. Thus, here we deal with performing unrighteousness, which makes it impossible to use the Institute of Complicity. However, complicity is possible while committing a predicate offense as well as money laundering.

References

Periodicals

In Georgian

1. Gamkrelidze O. (2006) Imputation problem in criminal law and the attempt of proving normative concept of guilt – *Issues of the Reform of Criminal Law Legislation and Modern Criminology*. Tbilisi, “Meridiani”
2. Mamulashvili G. (2012) Money Laundering - *Problems of Criminalization and Prosecution of Modern Manifestations of Organized Crime in Georgian Criminal Law*. Tbilisi.

In English

3. Arnone M., Borlini L. (2010) International anti-money laundering programs: Empirical assessment and issues in criminal regulation – *Journal of Money Laundering Control*, Volume 13, Number 3. Emerald Group Publishing Limited.
4. Bell E. (2002) An Introductory Who's Who for Money Laundering Investigators – *Journal of Money Laundering Control*, Vol.5, No. 4.
5. Butkevich S. (2010) Combat Against Legalization of the Income Generated as a Result of Criminal Activities – *Internal Security*, Volume 2, Issue 1.
6. Delahunty L., Schifferli P. (2002) Money laundering law in England and Wales and Switzerland and the Second EU Directive – *International business lawyer*, Vol. 30, AFL. 4.
7. Dille B., Pesce T., Gill G., Olcina E. (2007) How banks are facing up to the challenge – Global Anti - *Money Laundering Survey*. KPMG.

8. FATF Report (2010) – *Money Laundering vulnerabilities of Free Trade Zones*. FATF & GAFI.
9. Freeman M. (2011) *The Sources of Terrorist Financing: Theory and Typology – Studies in Conflict and Terrorism*, Volume. Routledge, part of the Taylor & Francis Group.

In German

10. Arzt G. (1990) Geldwäscherei. Eine neue Masche zwischen Hehlerei, Strafvereitelung und Begünstigung – *Neue Zeitschrift für Strafrecht*, Jg. 10.

Books and monographs

In Georgian

11. Gamkrelidze O. (1998) *Fighting for legal state*. Book I. Tbilisi.
12. Gamkrelidze O. (2013) *Problems of criminal law*. Vol. 3. Tbilisi, “Meridiani”.
13. Kvaratskhelia K. (2010) *Criminal liability for robbery. General part*. II. Tbilisi, “Meridiani”.
14. Mchedlishvili-Hedrich K. (2011) *Criminal Law. General part*. II. Tbilisi, “Meridiani”.
15. Comments on the judicial practice of criminal law. Economic crime (2004). Editor: O. Gamkrelidze. Tbilisi, “Meridiani”.
16. Turava M. (2000) *Criminal law. General part*. Tbilisi, “Meridiani”.
17. Turava M. (2011) *Criminal law. General part. Book 1. Studies of crime*. Tbilisi, “Meridiani”.

In English

18. Alexander K. (2000) *The Legalization of the International Anti-money Laundering Regime: The Role of the Financial Action Task Force*. Centre for Business Research.
19. Alldridge P. (2003) *Money Laundering Law: Forfeiture, Confiscation, Civil Recovery, Criminal Laundering and Taxation of the Proceeds of Crime*. Hart Publishing Business & Economics.
20. Beare M. (2007) *Money Laundering in Canada: Chasing Dirty and Dangerous Dollars*. University of Toronto Press.
21. Delmas-Marty M. (1992) *Les grands systèmes de politique criminelle*. Paris.
22. Gallant M. (2005) *Money Laundering and the Proceeds of Crime: Economic Crime and Civil Remedies*. Cheltenham, UK: Edward Elgar.
23. Jeandidier W. (2000) *Droit penal des affaires*. Paris.
24. Madinger J. (2011) *Money Laundering: A Guide for Criminal Investigators*. Third Edition. Taylor & Francis.
25. Pradel J., Danti-Juan M. (2001) *Manuel de droit penal special*. Paris.
26. Ryder N. (2012) *Title Money laundering – an endless cycle?: a comparative analysis of the anti-money laundering policies in the United States of America, the United Kingdom, Australia and Canada*. London; New York: Routledge.
27. Stessens G. (2000) *Money laundering: a new international law enforcement model*. Cambridge University.

In German

28. Altenkirch L. (2007) *Techniken der Geldwäsche und ihre Bekämpfung*. Frankfurt School Verlag
29. Bernarsconi P. (1988) *Finanzunterwelt*. Zürich, Wiesbaden.
30. Bräuning B. (2009) *Ökonomie der Geldwäsche*. Verlag: Kovac,
31. Diergarten A. (2013) *Geldwäsche. Kommentar*. Deutscher Sparkassenverlag.

32. Findeisen M. (2009) Handbuch zum deutschen und europäischen Bankrecht. VII.
33. Financial Havens, Banking Secrecy and Money-Laundering: Double issue 34 and 35 of the Crime Prevention and Criminal Justice Newsletter, Issue 8 of the UNDCP Technical Series; New York: United Nations, Office for Drug Control and Crime Prevention, New York, 1998. P. 72
34. Herzog F., Achteлик O., Nestler C., Warius S. (2010) Geldwäschegesetz (GwG). Verlag C. H. Beck. München.
35. Hombrecher L. (2005) Der Tatbestand der Geldwäsche (§261 StGB) – Inhalt, Aufbau. Problemstellungen. JA. Hamburg.
36. Kargl W. (2001) Probleme des Tatbestands der Geldwäsche (§261 StGB). NJ.
37. Landscheiten T. (2013) Geldwäsche – Grundlagen und Entwicklung der entsprechenden deutschen Gesetzgebung. GRIN Verlag GmbH.
38. Monßen J. (2012) Geldwäsche: Die Organisierte Kriminalität und die Infizierungstheorie. Bachelor & Master Publishing.
39. Münchener Kommentar zum Strafgesetzbuch: StGB. Band 3: §80–184g StGB. 2. Auflage 2012. Buch. Verlag C. H. Beck. München.
40. Rott K., Schmitt H. (2009) Geldwäsche: Gefährdungsanalyse und Überwachungsmaßnahmen. Deutscher Sparkassenverlag.
41. Safferling C. (2008) Vorsatz und Schuld: subjektive Täter Elemente im deutschen und englischen Strafrecht. Erlangen-Nürnberg, Univ., Habil.-Schr.
42. Siska J. (2007) Geldwäsche: und ihre Bekämpfung in Österreich, Deutschland, der Schweiz. Linde. Verlag GmbH.
43. Tofahrn S. (2013) Strafrecht. Besonderer Teil II: Straftaten gegen Vermögenswerte. Verlag: CFMüller.

In Russian

44. Aliev V. M., Solovykh N.N. (2002) Theoretical bases of studying of a problem of legalization (laundering) of income gained in the illegal way. Domodedovo.
45. Benitsky A. S., Rozovsky B. G., Yakimov O. Yu. (2008) *Liability for legalization of criminally acquired income in the criminal legislation of Ukraine and the Russian Federation*. Lugansk. Luhansk State University of Internal Affairs named after E.O.Didorenko.
46. Boitsov A. I. (2002) *Crime against property*. Saint Petersburg.
47. Bukarev V. B., Truntsevsky Yu. V., Shulepov N. A. (2007) *Criminal liability for legalization (laundering) of the income acquired in the criminal way*. Moscow, "Jurist".
48. Volzhenkin B. V. (1999) *Economic crime*. Saint Petersburg.
49. Zhalinsky A. E. (2006) *Modern German Criminal Law*. Moscow, "TK Velbi", "Prospect".
50. Zubkov V. A., Osipov S. K. (2007) *The Russian Federation in the international system of counteraction of legalization (laundering) of the criminal income and to financing of terrorism*. Moscow, "Jurist".
51. Ivanov of E.A. (2003) *The system of international legal regulation of fight against money laundering*. M.: KNORUS. - P. 37.
52. Kerner Kh.-Kh., Dakh E. (1996) *Money laundering. Guide-book on the existing legislation and juridical practice*. M. "International relations".
53. Kiselyov I. A. (2009) *Dirty money: Criminal liability for laundering of the criminal income and its application in fight against crime and corruption*. M. "Jurisprudence".
54. Smagina A. V. (2006) *Legalization of criminal income: comparative analysis of the criminal legislation of Russia and foreign countries*. M. "SPARK".

55. Solovyov A. V. (2003) *Criminal-legal and criminological measures of fight against legalization (laundering) of funds or other property acquired in the criminal way*. Volgograd.
56. *Criminal legislation of foreign countries (England, USA, France, Germany, Japan)*. (1998) Editor Kozochkin I. D. M. of "Zertsalo".

State documents

57. *Criminal Code of Georgia* (of 2014).

Juridical practice

58. Ruling of the Supreme Court of Georgia of September 30, 2002.
59. Verdict of the Panel of Tbilisi City Court №1/389-11 of December 25, 2011.
60. Verdict of the Panel of Tbilisi City Court №1/1781-11 of June 17, 2011.
61. Verdict of the Panel of Tbilisi City Court №1/677-11 of February 14, 2011.
62. Verdict of the Panel of Tbilisi City Court №1/155-10 of February 15, 2011.
63. Verdict of the Panel of Tbilisi City Court №1/15781-11 of April 21, 2011.
64. Verdict of the Panel of Tbilisi City Court №1/1263 of March 11, 2011.

Other sources

65. Anti-Money Laundering and Counter-Terrorism Financing Act 2006 (AML/CTF Act)
– http://www.austlii.edu.au/au/legis/cth/consol_act/

66. Heinrich B. (2011) Vorlesung Strafrecht – Besonderer Teil – Arbeitsblatt Nr. 40
67. Money Laundering and Financial Crimes. U. S. Department of State. – <http://www.state.gov/j/inl/rls/nrcrpt/2013/vol2/205251>.
68. Money Laundering in the EU – <http://people.exeter.ac.uk/watupman/u>
69. UN instruments and other Relevant Internacioval Standards on Money – Laundering and Terrorist Financing – <http://www.unodc.org/unodc/en/>